

Παραδείγματα που αφορούν στο πλήθος των λύσεων ενός Π.Σ.Τ.

$$1) \begin{cases} x'' + x = 0, & t \in [0, \pi] \\ x(0) = 0 \\ x(\pi) = 0 \end{cases}$$

Η χαρακτηριστική εξίσωση $r^2 + 1 = 0$ έχει λύσεις τις $r_{1,2} = \pm i$. Άρα, η γενική λύση της δ.ε. είναι η $x(t) = c_1 \cos(-t) + c_2 \sin t \Rightarrow x(t) = c_1 \cos t + c_2 \sin t, t \in [0, \pi]$.

Πρέπει να ικανοποιούνται οι συνοριακές συνθήκες, δηλαδή πρέπει να ισχύει:

$$\begin{cases} c_1 \cdot \cos 0 + c_2 \sin 0 = 0 \\ c_1 \cos \pi + c_2 \sin \pi = 0 \end{cases} \Rightarrow c_1 = 0$$

Η σταθερά c_2 μπορεί να πάρει οποιαδήποτε οποιαδήποτε πραγματική τιμή, δηλαδή $c_2 = c, c \in \mathbb{R}$.

Άρα, το ΠΣΤ έχει άπειρες λύσεις, τις $x(t) = c \sin t, t \in [0, \pi]$.

$$2) \begin{cases} x'' + x = t, & t \in [0, \pi] \\ x(0) - x(\pi) = 0 \\ x'(0) - x'(\pi) = 0 \end{cases}$$

Τσαρλίκια Δημητρίου
Α.Μ. 2018 00039

Κουρέλης Επορευινώνδας
Α.Μ. 2018 00084

$$2) \begin{cases} x'' + x = t, & t \in [0, \pi] \\ x(0) - x(\pi) = 0 \\ x'(0) - x'(\pi) = 0 \end{cases}$$

Η λύση της αντίστοιχης ομογενούς είναι :

- Χαρακτηριστική εξίσωση : $r^2 + 1 = 0 \Rightarrow r_{1,2} = \pm 1i$. Άρα, $x_{oh}(t) = c_1 \cos(-t) + c_2 \sin(-t) \Rightarrow$
 $x_{oh}(t) = c_1 \cos t + c_2 \sin t$, c_1, c_2 σταθερές.

Για την ειδική λύση :

- Αναζητούμε λύσεις της μορφής $A \cdot t$:

$$\left. \begin{array}{l} x_{ειδ}(t) = At \\ x_{ειδ}'(t) = A \\ x_{ειδ}''(t) = 0 \end{array} \right\} \begin{array}{l} 0 + At = t \Rightarrow \\ A = 1 \\ x_p(t) = t \end{array}$$

Άρα, η γενική λύση είναι η $x(t) = t + c_1 \cos t + c_2 \sin t$, $t \in [0, \pi]$.

Πρέπει να ικανοποιούνται οι συνοριακές συνθήκες, οπότε πρέπει να ισχύει :

$$\begin{cases} c_1 - \pi + c_1 = 0 \\ 1 + c_2 - (1 - c_2) = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 2c_1 = \pi \\ 2c_2 = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} c_1 = \pi/2 \\ c_2 = 0 \end{cases}$$

Τσαρλίκια Δημητρίου
Α.Μ. 2018 00039

Κουρέλης Επορευινώνδας
Α.Μ. 2018 00084

Η λύση της αντίστοιχης ομογενούς είναι :

- Χαρακτηριστική εξίσωση : $r^2 + 1 = 0 \Rightarrow r_{1,2} = \pm 1i$. Άρα $x_{oh}(t) = c_1 \cos(-t) + c_2 \sin(-t) \Rightarrow$
 $x_{oh}(t) = c_1 \cos t + c_2 \sin t$, c_1, c_2 σταθερές.

Για την ειδική λύση :

- Αναζητούμε λύσεις της μορφής $A t$:

$$\left. \begin{array}{l} x_{ειδ}(t) = A t \\ x_{ειδ}'(t) = A \\ x_{ειδ}''(t) = 0 \end{array} \right\} \begin{array}{l} 0 + A t = t \Rightarrow \\ A = 1 \\ x_p(t) = t \end{array}$$

Άρα, η γενική λύση είναι η $x(t) = t + c_1 \cos t + c_2 \sin t$, $t \in [0, \pi]$.

Πρέπει να ικανοποιούνται οι συνοριακές συνθήκες, οπότε πρέπει να ισχύει :

$$\begin{cases} c_1 - \pi + c_1 = 0 \\ 1 + c_2 - (1 - c_2) = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 2c_1 = \pi \\ 2c_2 = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} c_1 = \pi/2 \\ c_2 = 0 \end{cases}$$

Η μοναδική λύση του συστήματος είναι η $(c_1, c_2) = (\pi/2, 0)$. Άρα, το ΠΣΤ έχει μοναδική λύση, τη $x(t) = t + \frac{\pi}{2} \cos t$, $t \in [0, \pi]$.

Τσαρλίκια Δημητρίου
Α.Μ. 2018 00039

Κουρέλης Επορευκίωνδας
Α.Μ. 2018 00084

Τσαρπικα Δημητρίου

Α.Μ. 2018 00039

Κουρέλης Επαφροσύνης

Α.Μ. 2018 000 84

$$3) \begin{cases} x'' + \pi^2 x = 1, & t \in [0, 1] \\ x(0) + x'(0) = 0 \\ x(1) + x'(1) = 0 \end{cases}$$

• Η χαρακτηριστική εξίσωση $r^2 + \pi^2 = 0$ έχει λύσεις τις $r_{1,2} = \pm \pi i$. Άρα η λύση της αντίστοιχης ομογενούς είναι η $x_{om}(t) = c_1 \cos(-\pi t) + c_2 \sin(\pi t) \Rightarrow x_{om}(t) = c_1 \cos(\pi t) + c_2 \sin(\pi t), t \in [0, 1]$.

• Για την ειδική λύση: Αναζητούμε λύσεις της μορφής A :

$$\left. \begin{array}{l} x_{ειδ}(t) = A \\ x_{ειδ}'(t) = 0 \\ x_{ειδ}''(t) = 0 \end{array} \right\} \Rightarrow \begin{array}{l} 0 + \pi^2 A = 1 \Rightarrow A = \frac{1}{\pi^2} \end{array}$$

$$\text{Άρα, η ειδική λύση είναι η } x_p(t) = \frac{1}{\pi^2}$$

Επομένως, η γενική λύση είναι η $x(t) = \frac{1}{\pi^2} + c_1 \cos(\pi t) + c_2 \sin(\pi t), t \in [0, 1]$.

Πρέπει να ικανοποιούνται οι συνοριακές συνθήκες, δηλαδή πρέπει να ισχύει:

$$\begin{cases} \frac{1}{\pi^2} + c_1 + c_2 \pi = 0 \\ \frac{1}{\pi^2} - c_1 - \pi c_2 = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} c_1 + \pi c_2 = -1/\pi^2 \\ -c_1 - \pi c_2 = -1/\pi^2 \end{cases}$$

Όπως βλέπουμε, το σύστημα δεν έχει λύση, άρα είναι αδύνατο.

Οπότε, το ΠΣΤ δεν έχει λύση.

⊛ Ένα ΠΣΤ μπορεί να μην έχει λύση, να έχει μοναδική λύση ή να έχει άπειρες λύσεις.

Εφαρμογή Hamilton

• Να δειχθεί ότι η διαφορική εξίσωση $u'' + u^2 = 0$ γράφεται σε χαμιλτονιανό σύστημα.

Λύση

Θέτουμε $x = u$ και $y = u'$. Τότε παρατηρώντας τις δύο αυτές σχέσεις έχουμε: $x' = y$ και $y' = -u^2 \Rightarrow y' = -x^2$

Ζητάμε χαμιλτονιανή $H(x, y)$ με τις εξής ιδιότητες:

$$\left. \begin{array}{l} \bullet \frac{\partial H}{\partial y} = y \\ \bullet -\frac{\partial H}{\partial x} = -x^2 \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{Λύνουμε το σύστημα και ολοκληρώνουμε ως προς } y \text{ την πρώτη:} \\ H = \frac{1}{2} y^2 + h(x) \end{array}$$

$$\frac{\partial H}{\partial x} = h'(x) = -x^2$$

Έπεται ότι το σύστημα είναι χαμιλτονιανό.

$$h(x) = -\frac{x^3}{3} + c_1$$

Άρα, $H = \frac{1}{2} y^2 - \frac{x^3}{3} + c_1 = c_2 \Rightarrow H(x, y) = c$, με $c = c_2 - c_1$.

Οι λύσεις ικανοποιούν τη σχέση $\frac{1}{2} y^2 - \frac{x^3}{3} = c$, δηλαδή βρίσκονται σε πεπλεγμένη μορφή.

Τσαρπικα Δημητρίου
Α.Μ. 2018 00039

Κουρέλης Επαφειώνδας
Α.Μ. 2018 00084

Τσαρλίκια Δημητρίου
Α.Μ. 2018 00039

Καυρέλης Επαρχειώνδης
Α.Μ. 2018 000 84

Εργασία 3

$$i) y'' - 2y' + y = 4\cos t \quad (1)$$

Η χαρακτηριστική εξίσωση $r^2 - 2r + 1 = 0$ έχει διπλή ρίζα την $r=1$.

Άρα η γενική λύση της αντίστοιχης ομογενούς είναι η $y_{om}(t) = c_1 \cdot e^t + c_2 t e^t$, με c_1, c_2 σταθερές.

Για την ειδική λύση: Αναζητούμε λύσεις της μορφής:

$$\left. \begin{aligned} y_p(t) &= A \sin t + B \cos t \\ y_p'(t) &= A \cos t - B \sin t \\ y_p''(t) &= -A \sin t - B \cos t \end{aligned} \right\} (2)$$

$$(1), (2): -A \sin t - B \cos t - 2A \cos t + 2B \sin t + A \sin t + B \cos t = 4 \cos t \Rightarrow$$

$$-2A \cos t + 2B \sin t = 4 \cos t$$

$$-2A = 4 \Rightarrow A = -2 \quad | \quad 2B = 0 \Rightarrow B = 0$$

$$\text{Άρα, } y_p(t) = -2 \sin t.$$

Άρα, η γενική λύση της (1) είναι η: $y(t) = y_{om}(t) + y_p(t) \Rightarrow$

$$y(t) = c_1 \cdot e^t + c_2 t e^t - 2 \sin t.$$

$$\text{ii) } y'' - 2y' + y = 3e^t \quad (1)$$

Η χαρακτηριστική εξίσωση $r^2 - 2r + 1 = 0$ έχει διπλή ρίζα την $r=1$.

Άρα η γενική λύση της αντίστοιχης ομογενούς είναι η $y_{\text{om}}(t) = c_1 e^t + c_2 t e^t$, με c_1, c_2 σταθερές.

Για την ειδική λύση: Αναζητούμε λύσεις της μορφής:

$$\left. \begin{aligned} y_p(t) &= A t^2 e^t \quad (\text{γιατί } e^t \text{ λύση της αντίστοιχης ομογενούς}) \\ y_p'(t) &= 2A t e^t + A t^2 e^t \\ y_p''(t) &= 2A e^t + 2A t e^t + 2A t e^t + A t^2 e^t \end{aligned} \right\} \quad (2)$$

$$(1), (2): \cancel{2A t e^t} + \cancel{2A t e^t} + 2A e^t + A t^2 \cancel{e^t} - 4A t \cancel{e^t} - 2A t^2 \cancel{e^t} + A t^2 \cancel{e^t} = 3e^t \Rightarrow 2A e^t = 3e^t \Rightarrow$$

$$A = 3/2$$

$$\text{Άρα, } y_p(t) = 3/2 t^2 e^t.$$

Άρα, η γενική λύση της (1) είναι η: $y(t) = y_{\text{om}}(t) + y_p(t) \Rightarrow$

$$y(t) = c_1 e^t + c_2 t e^t + 3/2 t^2 e^t.$$

Τσαρλικα Δημητρίου
Α.Μ. 2018 00039

Κουρέλης Επορευινώνδας
Α.Μ. 2018 00084

iii) $y'' - 2y' - 3y = 3e^{2t}$ (1)

Η χαρακτηριστική εξίσωση $r^2 - 2r - 3 = 0$ έχει ρίζες τις $r=3$ και $r=-1$.

Άρα, η γενική λύση της αντίστοιχης ομογενούς είναι η $y_{ομ}(t) = c_1 e^{3t} + c_2 e^{-t}$, με c_1, c_2 σταθερές.

Για την ειδική λύση: Αναζητούμε λύσεις της μορφής:

$$\left. \begin{aligned} y_p(t) &= Ae^{2t} \\ y_p'(t) &= 2Ae^{2t} \\ y_p''(t) &= 4Ae^{2t} \end{aligned} \right\} (2)$$

(1), (2) : $4Ae^{2t} - 4Ae^{2t} - 3Ae^{2t} = 3e^{2t} \Rightarrow -3Ae^{2t} = 3e^{2t} \Rightarrow A = -1$

Άρα, $y_p(t) = -e^{2t}$.

Άρα, η γενική λύση της (1) είναι η $y(t) = y_{ομ}(t) + y_p(t) \Rightarrow$

$$y(t) = c_1 e^{3t} + c_2 e^{-t} - e^{2t}$$

$$\text{iv) } y'' + 2y' + y = 2e^{-t} \quad (1)$$

Η χαρακτηριστική εξίσωση $r^2 + 2r + 1 = 0$ έχει ρίζες τις $r_{1,2} = \pm 1i$.

Άρα, η γενική λύση της αντίστοιχης ομογενούς είναι η $y_{\text{oh}}(t) = c_1 e^{-t} + c_2 t e^{-t}$, με c_1, c_2 σταθερές.

Για την ειδική λύση: Αναζητούμε λύσεις της μορφής:

$$\left. \begin{aligned} y_p(t) &= A t^2 e^{-t} \\ y_p'(t) &= 2A t e^{-t} - A t^2 e^{-t} \\ y_p''(t) &= 2A e^{-t} - 2A t e^{-t} + A t^2 e^{-t} - 2A t e^{-t} \end{aligned} \right\} (2)$$

$$(1), (2): 2A e^{-t} - 2A t e^{-t} + A t^2 e^{-t} - 2A t e^{-t} + 4A t e^{-t} - 2A t^2 e^{-t} + A t^2 e^{-t} = 2e^{-t} \Rightarrow$$

$$2A e^{-t} = 2e^{-t} \Rightarrow 2A = 2 \Rightarrow A = 1$$

Άρα, $y_p(t) = t^2 e^{-t}$.

Άρα, η γενική λύση της (1) είναι η: $y(t) = y_{\text{oh}}(t) + y_p(t) \Rightarrow$

$$y(t) = c_1 e^{-t} + c_2 t e^{-t} + t^2 e^{-t}$$

Τσαρλικά Δημητρίου
Α.Μ. 2018 00039
Κουρέλης Επορευώνδας
Α.Μ. 2018 00084

$$v) \left. \begin{aligned} y'' + y' + 4y &= 2 \sin(ht) \\ \sin(ht) &= \frac{e^{+t} - e^{-t}}{2} \end{aligned} \right\} y'' + y' + 4y = e^+ - e^{-+} \quad (1)$$

Η χαρακτηριστική εξίσωση $r^2 + r + 4 = 0$ έχει ρίζες τις $r_{1,2} = \frac{-1 \pm \sqrt{15} + i}{2}$
 Άρα, η λύση της αντίστοιχης ομογενούς είναι η $y_{oh}(t) = e^{-t/2} [c_1 \cos(\frac{\sqrt{15}+1}{2}t) + c_2 \sin(\frac{\sqrt{15}+1}{2}t)]$,
 με c_1, c_2 σταθερές.

Για την εύρεση των ειδικών λύσεων θα εφαρμόσουμε την αρχή της υπέρθεσης.

$$a) y'' + y' + 4y = e^+ \quad (2)$$

Αναζητούμε λύσεις της μορφής Ae^+ .

$$\left. \begin{aligned} y_p(t) &= Ae^+ \\ y_p'(t) &= Ae^+ \\ y_p''(t) &= Ae^+ \end{aligned} \right\} (3)$$

$$(2), (3) : Ae^+ + Ae^+ + 4Ae^+ = e^+ \Rightarrow$$

$$6Ae^+ = e^+ \Rightarrow 6A = 1 \Rightarrow A = 1/6$$

Άρα, $y_{p1}(t) = \frac{e^+}{6}$.

$$b) y'' + y' + 4y = -e^{-+} \quad (4)$$

Αναζητούμε λύσεις της μορφής Ae^{-+} .

$$\left. \begin{aligned} y_p(t) &= Ae^{-+} \\ y_p'(t) &= -Ae^{-+} \\ y_p''(t) &= Ae^{-+} \end{aligned} \right\} (5)$$

$$(4), (5) : Ae^{-+} + 4Ae^{-+} - Ae^{-+} = -e^{-+} \Rightarrow$$

$$4Ae^{-+} = -e^{-+} \Rightarrow A = -1/4$$

Άρα, $y_{p2}(t) = -\frac{e^{-+}}{4}$.

Άρα, η γενική λύση της (1) είναι η : $y(t) = y_{oh}(t) + y_{p1}(t) + y_{p2}(t) \Rightarrow$

$$y(t) = e^{-t/2} [c_1 \cos(\frac{\sqrt{15}+1}{2}t) + c_2 \sin(\frac{\sqrt{15}+1}{2}t)] + \frac{e^+}{6} - \frac{e^{-+}}{4}$$

Τσαρλίκια Δημητρίου
 Α.Μ. 2018 00039
 Κουρέλης Επορευινώνδας
 Α.Μ. 2018 000 84